

УДК 327.8:008(560)

DOI [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2025-2\(78\)-16](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2025-2(78)-16)

Ірина МИЛОСЕРДНА

кандидат політичних наук, доцент кафедри політології,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова,
iryna_m22@ukr.net
ORCID: 0000-0003-2083-9500

Катерина ВІДІМСЬКА

старший викладач кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова,
Vidimskaya@onu.edu.ua
ORCID: 0000-0003-3778-6302

МОВА ЯК ІНСТРУМЕНТ М'ЯКОЇ СИЛИ ТУРЕЧЧИНИ

В статті досліджено розуміння сутності м'якої сили в сучасних міжнародних відносинах, а також окреслення ролі мови як інструменту 'сили на прикладі Туреччини. Встановлено, що м'яка сила за своєю суттю є інтегрованою, складною та невимірюваною силою, що потребує більш систематичного та суворого підходу до дослідження. Теоретичний підхід до покращення національної м'якої сили вимагає кількісної оцінки м'якої сили як змісту реалізації з міждисциплінарної точки зору, а не вивчення її в одній галузі. Метою м'якої сили є переконати людей або лідерів інших країн добровільно співпрацювати і таким чином створити глобальне середовище, сприятливе для інтересів країни. Встановлено, що м'яка сила містить у собі потенціал і привабливість, які випливають із культури, цінностей і соціальних інститутів країни, що відповідає суті «культурної дипломатії» в політиці. Культурна дипломатія, як правило, передбачає тривалий процес досягнення взаєморозуміння і визнання між країнами за допомогою представлення одна одній своїх культур. Приділено увагу не те, що мова відіграє вирішальну роль у м'якій силі та культурній дипломатії. Країни використовують свої мови для поширення впливу, зміцнення взаєморозуміння та формування глобальних уявлень. У статті проаналізовано досвід реалізації м'якої сили Туреччиною та ролі мови як інструменту м'якої сили. Встановлено, що реформування мовної політики Кемалем Ататюрком дало змогу не лише демократизувати знання й грамотність, а й спрямувало розвиток турецької мови в новому напрямі, позбавивши її вікових нагромаджених впливів, щоб зміцнити унікальну турецьку культурну та мовну ідентичність для майбутніх поколінь. Сучасна турецька мова слугує мостом між османським минулим нації та її сучасною ідентичністю, втілюючи в собі вікову анатолійську спадщину та зміни в синтаксисі й семантиці. Визначено, що основна роль у популяризації турецької мови як інструменту м'якої сили в Туреччині належить Інституту Юнуса Емре.

Ключові слова: м'яка сила, мова, публічна дипломатія, культурна дипломатія, Туреччина.

Iryna Myloserdna, Kateryna Vidimska. LANGUAGE AS AN INSTRUMENT OF TURKEY'S SOFT POWER

The article examines the understanding of the essence of soft power in modern international relations, as well as the role of language as an instrument of soft power on the example of Turkey. It is found that soft power is inherently an integrated, complex and immeasurable force that requires a more systematic and rigorous approach to research. A theoretical approach to improving national soft power requires quantifying soft power as the content of implementation from an interdisciplinary perspective rather than studying it in a single domain. The purpose of soft power is to persuade people or leaders of other countries to cooperate voluntarily and thus create a global environment favourable to the country's interests. Soft power has been found to include the potential and appeal stemming from a country's culture, values and social institutions, which is in line with the essence of «cultural diplomacy» in politics. Cultural diplomacy generally involves a long process of achieving mutual understanding and acceptance between countries by presenting their cultures to each other. It has been pointed out that language plays a crucial role in soft power and cultural diplomacy. Countries use their languages to spread influence, build mutual understanding and shape global perceptions. The article analyses Turkey's experience of soft power and the role of language as an instrument of soft power. It is established that K. Ataturk's reform of language policy not only democratised knowledge and literacy, but also steered the development of the Turkish language in a new direction, ridding it of centuries of accumulated influences in order to strengthen the unique Turkish cultural and linguistic identity for future generations. Modern Turkish serves as a bridge between the nation's Ottoman past and its modern identity, embodying centuries of Anatolian heritage and changes in syntax and semantics. The Yunus Emre Institute is identified as having a major role in popularising Turkish as a soft power tool in Turkey.

Key words: soft power, language, public diplomacy, cultural diplomacy, Turkey.

Постановка проблеми в загальному вигляді. У сучасних умовах можна спостерігати ослаблення, а в деяких випадках і втрату свого значення жорсткої сили, держави почали надавати важливість елементам м'якої сили, щоб показати свій імідж сильної країни і вплинути на іноземну громадську думку. Таким чином, публічна дипломатія, яка означає м'яку силу для держав, еволюціонувала від традиційного розуміння дипломатії, де перевага віддається жорсткій силі (зосередженій на військовому та економічному примусі) країн, до інструменту, який резонує з розумом і серцями людей через цінності та культуру. У цьому контексті ЗМІ, безсумнівно, відіграють важливу роль для держав у впливі та переконанні іноземної цільової аудиторії, а також у передачі культури та ідеології. М'яка сила означає здатність країни підвищити свою привабливість для інших країн, не вдаючись до жорсткої сили. М'яка сила, або здатність приваблювати і переконувати за допомогою комунікації, культури і цінностей, стає все більш важливою в ХХІ столітті для здійснення глобального впливу. Мова є одним з інструментів м'якої сили, який стратегічно формує міжнародні відносини і дипломатію. Однак роль мови у формуванні м'якої сили залишається недостатньо вивченою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема дослідження м'якої сили відбивалася в роботах таких дослідників: Дж. Най, М. Бернет, Р. Дювал, М. Джаман, Дж. Галларотті, М. Русселін, Е. Вілсон та ін. У сучасних умовах важливим є розуміння того, що м'яка сила ґрунтується на привабливості культури, цінностей і суспільних інститутів держави, що відображає суть культурної дипломатії в міжнародній політиці. Однак серед авторів не існує комплексного розуміння сутності м'якої сили і недостатньо вивчена роль мови в її формуванні, в тому числі і турецького досвіду.

Метою статті є дослідження розуміння сутності м'якої сили в сучасних міжнародних відносинах, а також окреслення ролі мови як інструменту м'якої сили на прикладі Туреччини.

Виклад основного матеріалу дослідження. Перш ніж перейти до дослідження концепції м'якої сили, слід згадати концепцію сили, яка часто порівнюється і оцінюється з концепцією жорсткої сили в процесі зовнішньої політики і дипломатії. Згідно з традиційним уявленням про силу, реалісти дотримувалися концепції жорсткої сили, яка фокусується на ідеї використання країнами «матеріальних ресурсів» для впливу на інші країни [2; 19]. Згідно з класичною реалістичною перспек-

тивою, влада розглядалася в контексті взаємовідносин інтересів, і домінуючим поглядом у цьому русі було розуміння, що «кожна держава максимально захищає свої інтереси». Реалісти в своєму підході зосередилися на «владі» і стверджували, що міжнародна політика складається тільки з держав. З цієї точки зору підкреслювалося, що зіткнення інтересів були причиною воєн і суперечок. На думку Г. Моргентау влада відіграє одну з ключових ролей у міжнародних відносинах. Він стверджує, що під владою розуміються інтереси і що без влади в міжнародній політиці неможливо проводити ні національну, ні міжнародну політику. На його думку, міжнародна політика в кінцевому підсумку є прагненням до влади. Однак, в рамках ліберального підходу, відбувається зміщення акцентів на розуміння системи соціальних відносин замість системи держав, представленої в реалістичному розумінні. Більш того, в ліберальній перспективі велике значення надається також недержавним суб'єктам у міжнародних відносинах. Один з найбільш важливих внесків у концепцію влади в літературі з міжнародних відносин був зроблений за допомогою концепції «м'якої сили».

В останні роки дослідники виявляють все більший інтерес до вивчення м'якої сили і отримують численні результати, які дозволяють нам глибше зрозуміти сутність м'якої сили і способи її посилення з різних точок зору.

Лоуренс Р. Кляйна запропонував «рівняння комплексної національної могутності», яке ділить комплексну національну могутність на «матеріальну могутність» і «духовну могутність» на основі кількісного порівняння та аналізу. Вважається, що ці два компоненти можуть взаємодіяти один з одним, спільно посилюючи комплексну національну міць країни [5]. Дослідження демонструють, що досягнення національних стратегічних цілей є досить складним процесом і включає в себе безліч нематеріальних факторів, які важко виміряти за допомогою статичних критеріїв.

Джозеф Най ввів концепцію «м'якої сили», яка підкреслює не примусові засоби досягнення національних цілей. На відміну від жорсткої сили, яка включає в себе такі матеріальні фактори, як валовий внутрішній продукт, військова міць і природні ресурси, м'яка сила зосереджена на нематеріальних факторах, таких як національна єдність, культурна ідентичність і участь у міжнародних інститутах. М'яка сила впливає з культури, цінностей і міжнародних норм країни, причому культура є її ядром [15]. М'яка сила не спирається на силу або примус, а скоріше на привабливість і переконливість для досягнення національних цілей.

На думку Дж. Ная, м'яка сила – це здатність примушувати інших до своїх бажань, досягати мети не за допомогою певних погроз або внесків, а за допомогою інтересу і переконання. Основною привабливою силою є культура країни, її політичні цілі та політична система. Джозеф Най вважає, що вплив м'якої сили буде зростати тільки в тому випадку, якщо поточна політика буде сприйматися іншими як легітимна політика, заснована на справедливості. Отже, в політиці «м'яка сила» – це перетворення власних інтересів на інтереси та бажання інших.

М'яка сила зазвичай називається «третім виміром сили» в політиці, що означає здатність держави переконати інші держави добровільно прийняти ті ж цілі в галузі культури, освіти та дипломатії. Більшість досліджень з м'якої сили зосереджена на її ролі в міжнародних відносинах і зміцненні міжнародного політичного статусу [11]. На відміну від «жорсткої сили» і «розумної сили» термін «м'яка» використовується для опису «м'якої сили», оскільки вона є за своєю суттю інтегрованою, складною і невимірюваною силою, яка вимагає більш систематичного і суворого підходу до дослідження [22]. Тому теоретичний підхід до поліпшення національної м'якої сили вимагає кількісної оцінки м'якої сили як змісту реалізації з міждисциплінарної точки зору, а не вивчення її в одній області. Це означає, що проведення тематичних досліджень є ефективним способом аналізу побудови м'якої сили, тобто виявлення конкретних способів реалізації шляхом індукції та узагальнення досвіду перед побудовою теорій.

Іншими словами, мета м'якої сили – переконати людей або лідерів інших країн добровільно співпрацювати і таким чином створити глобальне середовище, сприятливе для інтересів країни. На відміну від жорсткої сили, м'яка сила не примушує інших, вона спонукає їх діяти добровільно. Потенціал м'якої сили країни безпосередньо пов'язаний з її культурною привабливістю і успіхом її зовнішньої політики. Культурний вплив країни є одним з наріжних каменів м'якої сили. Культура включає в себе спосіб життя суспільства, його переконання, цінності та естетичні погляди. Кіно, література, мистецтво, музика, мода та інші елементи культури можуть формувати сприйняття країни у світі. Ці культурні елементи можуть створити позитивний образ країни, передаючи її спосіб життя та цінності іншим країнам [1].

Таким чином, на цьому тлі м'яка сила стає додатковим інструментом, який поєднує викладання мов, культурної політики, літературні фестивалі, кіно/серіали, спорт та ін.

Вищезазначені дослідження підкреслюють, що м'яка сила включає в себе потенціал і привабливість, що впливають з культури, цінностей і соціальних інститутів країни, що відповідає суті «культурної дипломатії» в політиці. Культурна дипломатія, як правило, передбачає тривалий процес досягнення взаєморозуміння і визнання між країнами за допомогою представлення одна одній своїх культур [7; 8; 10].

Культурна дипломатія інтегрована з аргументами м'якої сили і використовується окремо від жорсткої сили, тому її можна використовувати як інструмент м'якої сили для створення механізмів переконання без застосування примусових методів. Більш того, в умовах розвитку інформаційно-комунікаційних технологій культурна дипломатія може посилити м'яку силу, якщо політики в галузі культури будуть ефективно і стратегічно використовувати нові комунікаційні технології [3]. Х. Кім визначає культурну дипломатію як формування міжнародних мостів і взаємодій, виявлення мереж і сфер впливу в рамках культур і подолання національних і культурних кордонів [14].

Ефективна культурна дипломатія як частина м'якої сили включає в себе не тільки просування культури країни, але і її мови, оскільки мова відіграє вирішальну роль як в культурі, так і в комунікації з політичними наслідками [16]. Мова є не тільки засобом передачі інформації, але й носієм культури і має здатність викликати емоційний резонанс, що робить просування мови важливим аспектом, який вносить значний вклад у розвиток м'якої сили нації.

Мова відіграє вирішальну роль у м'якій силі та культурній дипломатії. Країни використовують свої мови для поширення впливу, зміцнення взаєморозуміння та формування глобальних уявлень. Таке стратегічне використання мови може привести до економічних, політичних і соціальних переваг на світовій арені.

Туреччина, нарівні з іншими провідними країнами світу, впроваджує різні механізми м'якої сили у своїй зовнішній політиці, в першу чергу для зміцнення свого іміджу в Центральній Азії та на Кавказі, на Балканах і в світі в цілому. Однак розуміння істинної сутності та потенціалу м'якої сили Туреччини пов'язане з приходом до влади Партії справедливості та розвитку (ПСР) у 2002 році.

Досвід Туреччини у використанні м'якої сили у своїй зовнішній політиці, мабуть, є відносно новим. У перші десять років після закінчення холодної війни Туреччина в основному намагалася знайти свій шлях у ради-

кально змінений міжнародній ситуації. Однак цей період також дозволив Туреччині зробити чудові кроки щодо зближення з тюркськими державами. Так, президент Туреччини Тургут Озала висловив думку, що «XXI століття мало стати століттям турків» [4], а слідом за ним Сулейман Демірель продовжив цю ідею словами «Від Адріатичного моря до Великої китайської стіни» [21] і повторив, що ініціатива ідеологічного об'єднання тюркського світу буде здійснюватися під керівництвом Туреччини.

У липні 2015 року Portland Communication опублікувала глобальний рейтинг м'якої сили держав у виданні під назвою Soft Power 30, який доповнює більш ранні спроби виміряти і порівняти м'яку силу різних країн на основі аналізу 75 показників за шістьма субіндексами (уряд, культура, освіта, глобальна взаємодія, підприємства та цифрові технології) та семи категорій даних міжнародних опитувань. Дані за останні 5 років демонструють, що Туреччина докладає значних зусиль у напрямку розвитку інструментів м'якої сили, так у 2021 році – 27 місце в цьому рейтингу, 2022 рік – 22 місце, 2023 – 23 місце; 2024 рік – 25 місце; 2025 рік – 26 місце з 193 країн [20].

У 2010 році Міністерство закордонних справ Туреччини створило департамент з культурної дипломатії для підтримки тісних відносин із зарубіжними країнами та координації діяльності громадських фондів (YEE) і офіційних організацій (TIKA, AFAD, YTB), які займаються міжнародною соціальною та культурною діяльністю. Багатосторонні платформи (ЮНЕСКО), двосторонні угоди, стипендії, взаємні культурні дні/роки, міжнародні виставки та ярмарки також підтримуються Міністерством закордонних справ в рамках культурної дипломатії. По суті, інституціоналізація культурної дипломатії в Туреччині сягає більш давніх часів [3].

Об'єднання тюркського світу під керівництвом Туреччини найкраще ілюструється через посилення мовної політики, популяризацію турецької мови. Турецька мова має довгу і складну історію, позначену значною еволюцією, яка відображає різноманітні культурні, політичні та географічні впливи, з якими вона стикалася.

Стрімкий розвиток турецької мови в XX столітті під керівництвом Мустафи Кемаля Ататюрка був пов'язаний як з модернізацією, так і з реформуванням ідентичності. Перехід на латинський алфавіт і позбавлення від великих арабських і перських запозичень були радикальними кроками щодо уніфікації

та стандартизації мови, що зробило її більш доступною для турецького населення. Бачення К. Ататюрка про мовний націоналізм не тільки демократизувало знання і грамотність, але й спрямувало розвиток турецької мови в новому напрямку, позбавивши її від вікових накопичених впливів, щоб зміцнити унікальну турецьку культурну та мовну ідентичність для майбутніх поколінь.

В результаті сучасна турецька мова служить мостом між османським минулим нації та її сучасною ідентичністю, втілюючи в собі вікову анатолійську спадщину і стійкий ритм змін в синтаксисі та семантиці.

Оскільки Туреччина позиціонує себе як опора між Сходом і Заходом, носії турецької мови все частіше стикаються з глобальними культурними течіями, що стимулює нову хвилю запозичень в мові, в першу чергу з англійської. В результаті сучасна турецька мова являє собою мозаїку інновацій і традицій, що відображає унікальне поєднання історичних впливів і прагнень нації до майбутнього.

В умовах цього балансу Турецька мовна асоціація (TDK) відіграє ключову роль в управлінні еволюцією мови, придумуючи нові турецькі еквіваленти іноземних термінів з метою збереження чистоти і функціональності мови.

Від своїх ранніх коренів у Центральній Азії до сучасної форми турецька мова адаптувалася і трансформувалася протягом століть, формуючи свою унікальну лінгвістичну структуру та особливості. Ця еволюція не тільки відображає стратегічне положення Туреччини між Сходом і Заходом, але й підкреслює адаптивність і стійкість мови, яка продовжує розвиватися, поповнюючись новими словами в результаті глобалізації. Турецька мова запозичила з арабської, перської, грецької, французької та англійської мов.

Таким чином, сьогодні національна турецька мова являє собою синтез турецької народної мови, стародавньої тюркської мови та азійських тюркських мов, а також запозичень з лексики інших мов.

У 2007 році з метою просування турецької мови, її історії, культури і мистецтва, а також створення інформаційних документів з культурних питань, налагодження зв'язків між Туреччиною та іншими країнами за допомогою міжкультурного обміну був створений громадський фонд Інститут Юнуса Емре (YEE <http://www.yee.org.tr/turkiye/tr/kurumsal/vakif-kanunu>). Сьогодні Інститут Юнуса Емре – це не тільки просування турецької мови, історії, культури та мистецтва, а

також розвиток дружби шляхом культурного обміну з іншими країнами, але й ефективний інститут популяризації турецької мови як інструменту м'якої сили Туреччини. Серед напрямків діяльності Інституту Юнуса Емре можна відзначити: викладання турецької мови; курси турецької мови для іноземців, дистанційне навчання турецької мови; дослідження в галузі культури і мистецтва: захист і просування світової культурної спадщини, художні заходи, підтримка художників по всьому світу; наукові та академічні дослідження: тюркологія в університетах світу; дослідження, програми наукової освіти, просування наукових і академічних знань Туреччини та налагодження співпраці; дослідження в галузі культурної дипломатії: Академія культурної дипломатії була створена для проведення теоретичних досліджень в галузі культурної дипломатії [23].

Також розвиваються проекти «Туркології», ініційовані ТІКА, посилюється співпраця в галузі тюркології через підписання угод про співпрацю з університетами в різних країнах світу. При розгляді м'якої сили, що реалізується Туреччиною, необхідно також звернути увагу на роль популяризації турецької культури і мови через серіали, які за останні 15 років значно посилили свою присутність, як на американському і європейському ринках, а також в країнах тюркського світу.

Аналіз ідеології правлячої Партії справедливості і розвитку та нинішнього президента Реджепа Тайпа Ердогана свідчить про дещо змінену ідею про сучасну турецьку мову.

Президент Туреччини Тайп Ердоган періодично піддає критиці період становлення Республіки і реформування турецької мови. Звернувшись до Закону про прийняття та застосування турецького алфавіту від 1928 року, він зазначає, що: «під гаслом мовної революції наша турецька мова зазнала натиску несмачних, бездушних слів, що призвело до розриву зв'язку з давньою цивілізацією. Насправді нам перерізали вени», і далі він зазначає, що «в нашій турецькій мові ми переживаємо новий процес деградації, в першу чергу в інтернет-просторі, але й у багатьох інших сферах. У цьому питанні важливі завдання стоять перед усіма: від сім'ї до школи, від ЗМІ до ділового світу. Хворобливе захоплення використанням іноземних слів, яке ми спостерігаємо на вивісках і в розмовах, досягло межі терпіння [6].

Однак, це не змінює бажання правлячої еліти посилювати реалізацію м'якої сили Туреччини в сучасній світовій політиці. На думку Р. Ердогана, в сучасних умовах все час-

тіше актуалізується питання про необхідність захисту, збереження і розвитку турецької мови, оскільки їй загрожує зростаючий інтерес до іноземних мов, а також турецька мова повинна стати однією зі світових мов міжнаціонального спілкування.

Висновки. Таким чином, «м'яка сила» означає досягнення певних політичних цілей та інтересів без війни. Дипломатія «м'якої сили» обирається як засіб сприяння сучасній зовнішній політиці. Економічна допомога у вигляді кредитів, транснаціональні корпорації, телебачення та медіа-індустрія, різні бренди, благодійні організації, пільгові освітні гранти (програми), міжнародні культурні та освітні заходи і фестивалі допомагають їй досягти цієї мети. В основі м'якої сили лежать такі почуття, як привабливість, повага, захоплення, шанування, симпатія і довіра, які діють як параметри, що заохочують співпрацю і підпорядкування. Однак засоби викликання цих почуттів складні і різноманітні і можуть спиратися на безліч ресурсів і стратегій. З огляду на те, що м'яка сила використовується в сфері почуттів для досягнення бажаного результату, час, необхідний для реалізації стратегій м'якої сили, є більш тривалим, а їх функціонування більш розмитим, ніж у випадку стратегій жорсткої сили. І в таких умовах мова – це канал передачі інформації, спосіб завоювати довіру і найважливіший інструмент ділового і культурного спілкування, важливий і ефективний інструмент м'якої сили.

За останні кілька десятиліть Туреччина активно включилася в глобалізаційні процеси і зарекомендувала себе як одна з провідних з економічної та політичної точки зору держав Близького Сходу, що беруть участь у формуванні сьогодишнього світу в цілому. Залучення Туреччини в глобалізаційні процеси знаходить своє пряме відображення в сфері турецької мови та культури. Аналіз турецького досвіду реалізації м'якої сили через мову демонструє, що Туреччина прагне зміцнити зв'язок між турецькою мовою та її користувачами за допомогою відкриття представництв Інституту Юнуса Емре, підтримки існуючих та ініціювання нових проектів з тюркології, посилення та подальшого впровадження культурних символів, таких як фільми, серіали, мистецтво та архітектура. Ця мета відповідає національній стратегії Туреччини в галузі культурної дипломатії та робить значний внесок у розвиток «м'якої сили» турецької держави. А турецька мова сьогодні є одним з основних інструментів м'якої сили, який стратегічно формує міжнародні відносини та дипломатію.

Література:

1. Arslan Şerif, İşman Aytekin View of Turkish TV Series as a Soft Power Tool. *Galactica Media: Journal of Media Studies*. 2025. № 1. P. 69–106.
2. Barnett M, Duvall R. Power in International Politics. *International Organization*. 2005. Vol. 59(01). P. 39–75. URL : <https://doi.org/10.1017/S0020818305050010>
3. Berna Berkman Köşelerli The Usage Of New Media In Cultural Diplomacy: A Case Of Turkey. *European Journal of Multidisciplinary Studies*. September-December. 2017. Volume 2, Issue 6. P. 115–120. URL: https://revistia.com/files/articles/ejms_v2_i6_17/Berna.pdf
4. Caman Mehmet Üçüncü on yılında Türkiye'nin Orta Asya Bölgesel Politikası: Sübjektif Algılardan Gerçeklere. 2013. P. 175–223. URL: <https://www.researchgate.net/publication/337766118>
5. Cline R. S. World power assessment: the calculus of strategic drift. Boulder, CO: Westview Press. 1975. URL : <https://archive.org/details/worldpowerassess0000unse>
6. Erdoğan'ın yeni hedefi Türkçe: Dil Devrimi ile damarlarımız kesildi. Ana sayfa. Manifesto gazete. 2018. URL: <https://yurtsever.org.tr/2018/erdoganin-yeni-hedefi-turkce-dil-devrimi-ile-damarlarimiz-kesildi-162352/amp/>
7. Espinosa J. M. Inter-American beginnings of US cultural diplomacy: 1936–1948. Cultural Relations Programs of the U.S. Department of State: Historical Studies, Number 2. URL: <https://eric.ed.gov/?id=ED150051>
8. Finn H. K. The case for cultural diplomacy: engaging foreign audiences. *Foreign Affairs*. 2003. Vol. 82. № 6. P. 15–20. URL: https://www.culturaldiplomacy.org/academy/content/articles/e-learning/read/a1/The_Case_for_Cultural_Diplomacy-_Engaging_Foreign_Audiences-_Helena_K._Finn.pdf
9. Gallarotti G. M. Soft power: what it is, why it's important, and the conditions for its effective use. *J. Political Power*. 2011. Is. 4. P. 25–47. doi: 10.1080/2158379X.2011.557886
10. Gienow-Hecht J. C., Donfried M. C. Searching for a cultural diplomacy. *Explorations in culture and international history*. 2010. Vol. 6. P. 1–264
11. Glaser B. S., Murphy M. E. Chinese soft power and its implications for the United States. *Serial reports by the center for strategic and international studies*. 2009. P. 10–26. URL: https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/legacy_files/files/media/csis/pubs/090403_mcgiffert_chinesesoftpower_web.pdf
12. Hayden C. The rhetoric of soft power: public diplomacy in global contexts. Lanham, Maryland: Lexington Books. 2012. URL: https://www.researchgate.net/publication/269709449_The_Rhetoric_of_Soft_Power_Public_Diplomacy_in_Global_Contexts
13. Jingshu Gu. Shiping Deng Rearticulating the promotion of Japanese language and culture from the perspective of “soft power”: planning and effects. *Front. Psychol.* 2024 Sec. *Cultural Psychology Volume 15*. URL: <https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2024.1371271/full>
14. Kim Hwajung Cultural Diplomacy as the Means of Soft Power in an Information Age. Institute For Cultural Diplomacy. 2011. p. 1–8. URL: https://www.culturaldiplomacy.org/academy/index.php?cdr_academic-articles_soft-power
15. Nye J. Soft Power: The Means to Success in World Politics. Public Affairs. 2004. URL: https://www.academia.edu/23620658/Soft_Power_the_Means_to_Success_in_World_Politics_Joseph_S_Nye_Jr
16. Paschalidis G. Exporting national culture: histories of cultural institutes abroad. *Int. J. Cult. Policy* 2009. Is. 15. P. 275–289. doi: 10.1080/10286630902811148
17. Roig-Sanz Diana, Campanella Lucia, Carbó-Catalan Elisabet Translation as a soft power resource: exploring the possibilities, scope, and challenges of an interdisciplinary approach. *Perspectives. Studies in Translation Theory and Practice*. 2025. Volume 33. Issue 1. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0907676X.2025.2447143#abstract>
18. Rousselin M. Turkish Soap Power: International Perspectives and Domestic Paradoxes. *Euxeinós*. 2013. Is.10 P. 16–23. URL: https://www.academia.edu/82530644/Turkish_Soap_Power_International_Perspectives_and_Domestic_Paradoxes
19. Schmid B. C. Realist conceptions of power / Power in World Politics Ed. by F. Berenskoetter, M. J. Williams (Eds.). 2007 P. 43–63. URL: https://www.academia.edu/29788074/Power_in_world_politics
20. Soft Power 30 Portland Communica. URL: <https://brandirectory.com/softpower>
21. Strategy and Strategic Discourse in Turkish Foreign Policy by Hasan Yükselen Palgrave Macmillan, Cham. Palgrave Macmillan, 2020, 260 p.
22. Wilson E. J. III Hard power, soft power, smart power. *Ann. Am. Acad. Pol. Soc. Sci.* 2008. Is. 616, 110–124. doi: 10.1177/0002716207312618
23. Yunus Emre Enstitüsü URL: <http://www.yee.org.tr/turkiye/tr/kurumsal/vakif-kanunu>

Дата надходження статті: 08.06.2025

Дата прийняття статті: 20.06.2025

Опубліковано: 01.10.2025